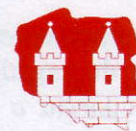

BURMISTRZ GNIEWKOWA

Gniewkowo
100 lat niepodległości
1920 – 2020

Gniewkowo, dn. 08.09.2020 r.

Sz. P.

Szymon Kosmalski
Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Bydgoszczy
ul. Dworcowa 81
85- 009 Bydgoszcz

RPu.042.4.17.2020

Stosownie do art. 57 ust. 1 pkt 2 oraz art. 48 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2020.283 ze zmianami) zwracam się z prośbą o podjęcie decyzji umożliwiającej odstąpienie od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Strategia rozwoju gminy Gniewkowo na lata 2021-2030”.

„Strategia rozwoju gminy Gniewkowo na lata 2021-2030” jako podstawowy dokument strategiczny gminy będącej elementem struktury administracyjnej kraju będzie stanowić instrument realizacji założeń dokumentów strategicznych poziomu krajowego, w tym w szczególności Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (dalej: SOR). Ww. dokument poziomu krajowego (ustanowiony w 2017 r.) jest już realizowany za pomocą szeregu dokumentów, a jego realizacja odbywa się zawsze zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacja strategii rozwoju gminy Gniewkowo będzie odbywać się między innymi poprzez wykorzystanie dostępnych finansowych środków unijnych, których wykorzystanie obwarowane jest w dość dużym uogólnieniu zachowaniem środowiska przyrodniczego w stanie umożliwiającym korzystanie z niego przyszłym pokoleniom.

Za pozytywnym rozpatrzeniem uzgodnienia o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przemawiają następujące fakty:

Realizacja postanowień strategii rozwoju gminy Gniewkowo nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 (patrz Załącznik).

Analiza obecnych znanych i przewidywanych uwarunkowań i trendów oraz wyzwań rozwojowych stojących przed Europą, Polską, województwem kujawsko-pomorskim i gminą Gniewkowo umożliwiła określenie trzech obszarów strategicznych, w których planuje się niezbędne kierunki działań zmierzające do realizacji misji gminy Gniewkowo: „Przez historię do rozwoju i nowoczesności” ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju, a wynikających z bieżących uwarunkowań, m.in. pandemii COVID-19 i zmian klimatu:

- Mieszkańcy/Kapitał ludzki
- Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń
- Sprawne zarządzanie.

Przyjęte w ww. obszarach strategicznych cele i kierunki rozwoju gminy Gniewkowo będą odnosić się do zagadnień społecznych, gospodarczych i przestrzennych, a rozwój gminy prowadzony w oparciu o nie będzie się koncentrować przede wszystkim na racjonalnym wykorzystaniu zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, w ramach jak najszerzej pojętego rozwoju zrównoważonego.

Każdy projekt/przedsięwzięcie/inwestycja stanowiące w przyszłości realizację określonych w przedmiotowej Strategii celów i kierunków musi zgodnie z obowiązującym prawem przejść osobną, indywidualną procedurę badania jego wpływu na środowisko w ramach m.in. opracowania raportów oddziaływania na środowisko, przeprowadzenia procedury administracyjnej zakończonej uzyskaniem decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, itp. które badają wpływ konkretnego przedsięwzięcia na zdrowie, życie ludzi i na środowisko. W szczególności realizacja każdego projektu/przedsięwzięcia/inwestycji będzie musiała zostać poprzedzona postępowaniem zapewniającym wybór najkorzystniejszych dla środowiska wariantów lokalizacyjnych i technicznych, a także wskazaniem właściwych zabezpieczeń środowiska, zarówno w fazie ich budowy/realizacji jak i użytkowania/eksploatacji. Zatem realizacja celów i kierunków w ramach przedmiotowej Strategii nastąpi zgodnie z obowiązującymi w Polsce i Unii Europejskiej wymogami dotyczącymi ochrony środowiska i przyrody. Przeprowadzenie ww. procedur umożliwi pełną ocenę oddziaływań na szeroko pojęte środowisko geograficzne, która dzisiaj na etapie opracowywania strategii rozwoju gminy ze względu na brak szczegółowych parametrów przedsięwzięć inwestycyjnych, które służyć będą realizacji określonych w przedmiotowej Strategii celów, kierunków, takich jak ich lokalizacja, typ oraz skala czy też powierzchnia zabudowy inwestycji, nie jest możliwa.

Biorąc pod uwagę powyższe proszę o wydanie pozytywnej decyzji w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

z up. BURMISTRZA

Jarosław Tomczyk
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Załączniki:

1. Informacje o uwarunkowaniach, o których mowa a art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)

Otrzymuje:

1. Adresat
2. A/a UM/AN

1) charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i art. 47 ust. 1, w szczególności:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Opracowywana obecnie Strategia rozwoju gminy Gniewkowo na lata 2021 - 2030 stanowi dość ogólny jednak ważny dokument strategiczny gminy. Określa ona wizję, cele i kierunki rozwoju gminy i nowe wyzwania na kolejne 10 lat. Jest to już kolejny dokument, obecnie obowiązujący został opracowany na lata 2014 – 2020 i zrealizowano znaczną część założonych w nim celów, aczkolwiek niektóre z nich są nadal aktualne i zostaną zaadaptowane do właśnie przygotowywanego. Niemniej aktualizacja zapisów strategii, ze względu na choćby zmieniające się uwarunkowania realizacji ww. celów jest niezbędna.

Analiza monitoringu obowiązującej strategii, a także ogólnego stanu rozwoju gminy (Raport o stanie rozwoju gminy Gniewkowo za 2019 r.) pozwala na postawienie tezy, iż zaproponowana w obecnie obowiązującej strategii misja rozwoju gminy „Przez historię do rozwoju i nowoczesności” nadal pozostaje aktualna, choć do osiągnięcia ww. rozwoju i nowoczesności w obecnych uwarunkowaniach (pandemia COVID-19, zmiany klimatu) należy dołączyć niewątpliwie zagrożenie bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju.

Strategia jest dokumentem, który ustala pewnego rodzaju ramy dla przyszłych przedsięwzięć, jednak w sposób bardzo ogólny, tj. wskazuje kierunki działań aby móc zrealizować założone cele rozwoju, a do niektórych kierunków może określać potrzebę realizacji pewnych inwestycji, natomiast nie wskazuje szczegółowej lokalizacji tych inwestycji, ich skali czy zasad ich realizacji. Głównym elementem strategii są wyznaczone cele i kierunki rozwoju, za pomocą których te cele zostaną osiągnięte. Natomiast nawet wskazanie potrzeby realizacji pewnych inwestycji nie jest działaniem koniecznym, jest działaniem przykładowym, które ułatwi czy umożliwi nam osiągnięcie określonego celu, jednak nie jest działaniem obligatoryjnym. Monitoring strategii polega na ocenie realizacji celów strategii, nie wskazanych w dokumencie określonych inwestycji, ponieważ zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami cel może zostać osiągnięty za sprawą innych działań, których na dzień opracowywania strategii mogliśmy nie zidentyfikować. Potwierdza to również fakt, iż miernikami realizacji strategii nie jest ocena realizacji wspomnianych w strategii inwestycji, a realizacja określonych w strategii celów – poszczególnym celom odpowiada zazwyczaj określona grupa mierników. W strategii rozwoju gminy Gniewkowo wszystkie cele i służące ich osiągnięciom kierunki, a w ich obrębie ewentualne działania będą koncentrowały się wokół trzech zidentyfikowanych na bazie przeprowadzonej diagnozy społeczno-gospodarczo-przestrzennej obszarów strategicznych:

- Mieszkańcy/kapitał ludzki (aktywni społecznie, odpowiedzialni);
- Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń (komfortowa, funkcjonalna);
- Sprawne zarządzanie.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (Uchwała Rady Ministrów z dnia 16.07.2019 r.)

Polityka ekologiczna państwa 2030 wspiera realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030. Stanowi również podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027.

W dokumencie określono następujący cel główny: Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, natomiast cele szczegółowe zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana również przez cele horyzontalne:

Cele szczegółowe:

- Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie, a także Mieszkańcy/kapitał ludzki
- Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie
- Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.

Cele horyzontalne:

- Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie, a także Mieszkańcy/Kapitał ludzki
- Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.

Do ww. Polityki ekologicznej państwa opracowano prognozę oddziaływania na środowisko, która nie wykazała przeciwwskazań do realizacji celów zawartych w dokumencie.

„Programu ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

W 12 obszarach interwencji określono 20 celów:

- dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych
- dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu
- zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas
- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych
- zwiększenie retencji wodnej województwa
- ograniczenie wodochłonności gospodarki
- osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód
- poprawa jakości wody powierzchniowej
- wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich
- ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych
- dobra jakość gleb
- rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych
- racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami
- zachowanie różnorodności biologicznej
- zwiększenie lesistości województwa
- utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii
- świadome ekologicznie społeczeństwo
- zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska

W ww. cele wpisują się wszystkie obszary strategiczne, które będą ujęte w strategii rozwoju gminy Gniewkowo, jednak w największym zakresie obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.

Do ww. Programu ochrony środowiska opracowano prognozę oddziaływania na środowisko, która nie wykazała przeciwwskazań do realizacji celów zawartych w programie.

Założenia do Strategii Rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego (Uchwała Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13.05.2020 r.)

W strategii rozwoju województwa określono cel nadrzędny jako „Jakość życia typowa dla wysokorozwiniętych regionów europejskich”. Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez działania realizowane w czterech obszarach tematycznych rozwoju:

- Obszar Społeczeństwo – w ramach którego dążyć się będzie do zasadniczej poprawy szeroko rozumianego poziomu rozwoju społecznego - cele strategiczne i kierunki działań zapisane w strategii rozwoju gminy Gniewkowo będą miały na uwadze działania dotyczące edukacji, aktywizacji społecznej, zdrowia i kultury mieszkańców gminy.
- Obszar Gospodarka - w ramach którego dążyć się będzie do rozwoju i unowocześnienia gospodarki województwa - cele strategiczne i kierunki działań zapisane w strategii rozwoju gminy Gniewkowo będą miały na uwadze działania dotyczące aktywizacji gospodarczej mieszkańców, tworzeniu korzystnych uwarunkowań dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie.
- Obszar Przestrzeń - w ramach którego dążyć się będzie do zapewnienia wysokiej jakości życia oraz konkurencyjności gospodarki - cele strategiczne i kierunki działań zapisane w strategii rozwoju gminy Gniewkowo będą miały na uwadze działania dotyczące racjonalnego wykorzystania przestrzeni i innych zasobów środowiska, ochronę cennych przyrodniczo i krajobrazowo oraz kulturowo i historycznie obszarów, obiektów, w tym podlegających ochronie prawnej.
- Obszar Spójność – w ramach którego dążyć się będzie do zapewnienia wysokiej sprawności funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego - cele strategiczne i kierunki działań zapisane w strategii rozwoju gminy Gniewkowo będą miały na uwadze działania dotyczące sprawnego zarządzania gminą.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Gniewkowo na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025

W Programie wyartykułowano następujące cele ekologiczne:

- Dalsza poprawa standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów, gazów i odorów – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.
- Zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.
- Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń dla środowiska i mieszkańców ze strony pola elektromagnetycznego – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.
- Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.

- Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.
- Właściwe zagospodarowanie zasobów geologicznych i właściwe gospodarowanie glebami – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.
- Prawidłowo funkcjonująca gospodarka odpadami w gminie – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.
- Ochrona zasobów przyrodniczych – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.
- Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii – w strategii rozwoju gminy Gniewkowo działania te obejmuje obszar Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń oraz Sprawne zarządzanie.

Do ww. Programu ochrony środowiska opracowano prognozę oddziaływania na środowisko, która nie wykazała przeciwwskazań do realizacji celów zawartych w programie.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Zapisy strategii rozwoju gminy Gniewkowo będą miały istotne znaczenie dla uwzględnienia aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska na poziomie lokalnym – strategia będzie zawierać cele i kierunki skoncentrowane wokół zdefiniowanego obszaru Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń, co literalnie świadczy o ujęciu najważniejszych problemów, ale i szans dotyczących ochrony środowiska, przyrody i dziedzictwa kulturowego gminy. Z racji faktu, iż środowisko geograficzne nie podlega granicom administracyjnym, realizacja celów służących ochronie i wzbogaceniu lokalnego środowiska będzie skutkować pozytywnymi efektami w skali kraju i Europy wpisując się w najważniejsze cele ochrony poziomu krajowego i wspólnotowego.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

W Polityce ekologicznej państwa 2030 wskazano najważniejsze trendy w obszarze środowiska:

- Przybierający na znaczeniu negatywny wpływ środowiska na zdrowie ludzi
- Zwiększająca się konkurencja o zasoby
- Rosnąca presja na ekosystemy
- Nasilające się skutki zmian klimatu
- Wyczerpywanie się dotychczasowych źródeł finansowania ochrony środowiska.

Na ww. trendy stanowiące podstawę rozwoju każdej jednostki samorządu terytorialnego, w tym gminy Gniewkowo, strategia rozwoju gminy Gniewkowo odpowie poprzez sformułowanie odpowiednich celów i kierunków rozwoju we wszystkich obszarach strategicznych: Mieszkańcy/kapitał ludzki; Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń, Sprawne zarządzanie: Przybierający na znaczeniu negatywny wpływ środowiska na zdrowie ludzi – głównie w obszarze mieszkańcy/kapitał ludzki; bezpieczna i zrównoważona przestrzeń; Zwiększająca się konkurencja o zasoby - głównie w obszarze bezpieczna i zrównoważona przestrzeń; Rosnąca presja na ekosystemy - głównie w obszarze mieszkańcy/kapitał ludzki; bezpieczna i zrównoważona przestrzeń; Nasilające się skutki zmian klimatu – wszystkie obszary; Wyczerpywanie się dotychczasowych źródeł finansowania ochrony środowiska - bezpieczna i zrównoważona przestrzeń, sprawne zarządzanie.

2) rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Strategia rozwoju gminy Gniewkowo, ze względu na swój charakter i specyfikę dokumentu, nie będzie zawierała wprost działań inwestycyjnych. Działania takie będą wynikać z określonych w strategii celów i kierunków rozwoju. Niemniej już dziś można stwierdzić, iż charakter zaproponowanych celów i kierunków rozwoju, ich możliwy rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego oddziaływaniem powodują, że realizacja działań realizowanych na ich podstawie nie spowoduje w znacznej większości w określonym horyzoncie czasowym znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Działania te będą najpierw zaprojektowane, a następnie realizowane w sposób minimalizujący jakiegokolwiek oddziaływanie na środowisko. Należy domniemywać wręcz, iż działania będące wynikiem realizacji zaplanowanych w strategii celów i kierunków będą skutkować poprawą stanu środowiska: wprowadzeniem ładu przestrzennego, zmniejszeniem emisji do środowiska (szczególnie do wód i powietrza), polepszeniem się warunków życia ludności, w tym wynikających z wzrostu bezpieczeństwa, adaptacji do zmian klimatu.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Rozwiązania przewidywane w strategii rozwoju gminy Gniewkowo będą zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz nie będą generować nieodwracalnych negatywnych oddziaływań skumulowanych jak i transgranicznych.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Realizacja większości zapisów strategii będzie powodować skutki pozytywne dla środowiska, w głównej mierze będą to działania skutkujące poprawą stanu środowiska i komfortu życia

mieszkańców, nie zakłada się zatem wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi oraz zagrożenia dla środowiska.

3) cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Gmina Gniewkowo nie odznacza się bardzo bogatymi czy spektakularnymi naturalnymi obszarami czy też obiektami. Niemniej na uwagę zasługują dwa kompleksy leśne:

- kompleks położony w północnej części gminy – stanowiący część rozległej Puszczy Bydgoskiej, rozciągającej się w pasie ponad 60 km w Kotlinie Toruńskiej;
- kompleks położony w południowej części gminy – pomiędzy miejscowościami Szadłowice, Wierzbiczany i Ostrowo. Jest on określany jako Lasy Balczewskie (znacznie mniejszy)

Lasy w północnej części gminy to drzewostany sosnowe, najczęściej z domieszką brzozy, świerka, olszy, dębu na siedlisku boru świeżego lub suchego. Cechują się skąpym runem i nielicznym, lub brakiem podszytu. Lasy w części południowej wykształciły się na siedlisku wilgotnym. Są to lasy mieszane z największym udziałem olchy, topoli, sosny, świerku, wierzby z drzewostanem w różnym wieku. Obydwa kompleksy pełnią funkcje ochronne – głównie wodochronne.

Pod względem administracyjnym lasy w gminie należą do Nadleśnictwa Gniewkowo (Obręb Gniewkowo i Otłoczyn) znajdującego się w strukturze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu. Największe zagrożenie dla ww. kompleksów leśnych stanowią ekstremalne zjawiska pogodowe, np. wichury, gradobicia oraz pożary. Odpowiedzią na ww. zagrożenie w strategii rozwoju gminy będą zapisy o ochronie lasów jako terenów służących łagodzeniu zmian klimatycznych, adaptacji do zmian klimatu z umożliwieniem ich udostępnienia/wykorzystania dla rozwoju turystyki jednak pod ściśle określonymi rygorami racjonalności korzystania ze środowiska.

Pod względem szczególnych właściwości naturalnych na uwagę zasługują również duże przestrzenie gleb wysokich klas bonitacyjnych - klas I-III. Zdecydowana większość południowej i środkowej części gminy (a więc położonej poza leżącą w części północnej Puszcą Bydgoską) charakteryzuje się dobrą lub bardzo dobrą jakością i przydatnością rolniczą gleb. Pod względem typu gleb zdecydowanie przeważają urodzajne czarne ziemie stanowiące aż ponad 69% powierzchni niezalesionej. Około 12% zajmują gleby brunatne właściwe, następnie gleby rdzawe - 7%, brunatne wylugowane - 5%, gleby płowe - 5%, mułowo-torfowe - 2%. Największe zagrożenie dla ww. kompleksów gleb bardzo dobrych i dobrych stanowi napór inwestycyjny, głównie pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Odpowiedzią na ww. zagrożenie w strategii rozwoju gminy będą zapisy o racjonalności wykorzystania przestrzeni, w tym ochrona gruntów

klas I-II, co służyć będzie rozwojowi gospodarczemu gminy, w okolicach rozwinęło się bowiem przetwórstwo rolno-spożywcze o skali ponadlokalnej, a nawet ponadregionalnej.

Ponadto na obszarze gminy Gniewkowo występują obiekty posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, są to znajdujące się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 93 obiekty, m.in.: domy mieszkalne - 55 (w tym w m. Gniewkowo 53), zespoły pałacowe i dworskie - 13, kościoły - 5 (+ 1 synagoga), obiekty użyteczności publicznej - 5, szkoły 5. Największe zagrożenie dla ww. obiektów stanowi brak funduszy na ich remont, a niejednokrotnie na ich funkcjonowanie. Odpowiedzią na ww. zagrożenie w strategii rozwoju gminy będą zapisy o potrzebie zachowania dziedzictwa kulturowego i historycznego gminy z umożliwieniem wykorzystania go do rozwoju turystyki i promocji gminy, a dalej regionu.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Na terenie gminy Gniewkowo nie identyfikuje się wielu obiektów/obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, niemniej obszary te zajmują 56% ogólnej powierzchni obszarów chronionych w powiecie inowrocławskim. Są to:

- obszary chronionego krajobrazu:

- „Obszar Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej – część wschodnia”. Obejmuje on w większości najwyższą terasę Pradoliny Wisły z jednym z największych w Polsce pól wydmy porośniętych zwartym kompleksem borów na siedlisku boru świeżego. Wydmy te porastają zwarte kompleksy leśne zdominowane przez monokultury sosnowe ze słabym podszytem jałowca, jarzębiny, borówki brusznicy i wrzosu, które dodatkowo pełnią funkcję lasów glebochronnych. (Rozporządzenie Nr 9/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego nr 17, poz. 127 ze zmianą Nr 10 z 1994 r., poz. 102);

- „Lasów Balczewskich”. Obejmuje on system rozległych mokradeł i bagien tzw. „Gąskich” i „Ostrowskich” spełniających ważną rolę w retencji wodnej Kujaw. Pokryte są one siedliskami wilgotnymi i bagiennymi, a wśród drzewostanu dominują olchy, topole, sosny, świerki i wierzby. Ten zwarty kompleks leśny pełni funkcję wodochronną. (Rozporządzenie Nr 9/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego nr 17, poz. 127 ze zmianą Nr 10 z 1994 r., poz. 102);

- Pomniki przyrody - na terenie gminy Gniewkowo zinwentaryzowano 31 pomników przyrody z czego: 6 znajduje się w Gniewkowie, 2 w Markowie, 4 w Brannie, 12 w Kawęczynie, 4 w Murzynie i 3 w Szadłowicach:

- lipa drobnolistna o obwodzie 300 cm, platan klonolistny o obwodzie 280 cm, jesion wyniosły o obwodzie 300 cm i wiąz szypułkowy o obwodzie 350 cm rosnące w parku podworskim we wsi Branno,

- trzy wierzby białe o obwodach 450, 380 i 370 cm rosnące na działce nr 460/8 w Gniewkowie przy ul. Spółdzielczej,
- lipa drobnolistna dwuwierzchołkowa o obwodach 425 i 315 cm oraz klon jawor o obwodzie 280 cm rosnące w parku przy Zespole Szkół Zawodowych w Gniewkowie,
- dąb szypułkowy o obwodzie 415 cm oraz platan klonolistny o obwodzie 350 cm rosnące w parku podworskim we wsi Kaczkowo,
- robinia grochodrzew odmiany kulistej o obwodzie 210 cm rosnące w parku na działce ewidencyjnej nr 19/1 w Gniewkowie przy ul. Parkowej,
- dwie lipy drobnolistne o obwodach 420 i 290 cm, dąb szypułkowy o obwodzie 450 cm, kasztanowiec zwyczajny o obwodzie 360 cm, dwa jesiony wyniosłe o obwodach 310 i 285 cm, dwa wiąz szypułkowe o obwodach 320 i 285 cm, platan klonolistny o obwodzie 320 cm, dąb burgundzki o obwodzie 290 cm, kłęk kanadyjski o obwodzie 190 cm oraz iglicznia trójcierniowa o obwodzie 215 cm rosnące w parku we wsi Kawęczyn,
- lipa drobnolistna o obwodzie 335 cm oraz topola biała o obwodzie 375 cm rosnące w parku podworskim we wsi Markowo,
- jesion wyniosły o obwodzie 480 cm oraz dwa wiąz szypułkowe o obwodach 340 i 320 cm rosnące w parku podworskim we wsi Murzynno,
- dąb szypułkowy odmiany piramidalnej o obwodzie 320 cm, platan klonolistny o obwodzie 270 cm oraz cis w formie krzewiastej rosnące w parku podworskim we wsi Szadłowice.

- Użytki ekologiczne:

- Bagno o powierzchni 61,76 ha, oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Ostrowo jako części działek nr 149, 153, 154, 155 LP, oznaczone w ewidencji Administracji Lasów Państwowych jako oddziały nr 149, 153a, 154b, 155f, leśnictwa Wierzbiczano, obrębu Gniewkowo nadleśnictwa Gniewkowo, położone w pobliżu miejscowości:
- Wierzbiczano w gminie Gniewkowo, stanowiące własność Skarbu Państwa, pod zarządem Nadleśnictwa Gniewkowo. Nr rejestru wojewódzkiego – 596.
- Bagno o powierzchni 73,26 ha, oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Ostrowo jako części działek nr 149, 153, 154, 155 LP, położone w pobliżu miejscowości: Wierzbiczano w gminie Gniewkowo, stanowiące własność Skarbu Państwa, pod zarządem Nadleśnictwa Gniewkowo.
- Bagno o powierzchni 9,09 ha, oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Godzięba jako część działki nr 87/4 LP, oznaczone w ewidencji Administracji Lasów Państwowych jako oddział nr 87A i leśnictwa Rejna, obrębu Gniewkowo, nadleśnictwa Gniewkowo, położone w pobliżu miejscowości: Godzięba, w gminie Gniewkowo, stanowiące własność Skarbu Państwa, pod zarządem Nadleśnictwa Gniewkowo. Nr rejestru wojewódzkiego -594.
- Bagno o powierzchni 3,67 ha, oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Ostrowo, jako część działki nr 149 LP, oznaczone w ewidencji Administracji Lasów Państwowych jako oddział nr 149b leśnictwa Wierzbiczano, obrębu Gniewkowo, nadleśnictwa Gniewkowo, położone w pobliżu miejscowości: Wierzbiczano w gminie Gniewkowo, stanowiące własność Skarbu Państwa, pod zarządem Nadleśnictwa Gniewkowo. Nr rejestru wojewódzkiego -595.

Żadna część gminy nie została włączona, ani nie jest postulowana do włączenia do sieci Natura 2000.

Realizacja strategii rozwoju gminy Gniewkowo nie wpłynie negatywnie na znajdujące się w granicach gminy Gniewkowo, ani w granicach gmin sąsiednich obszary chronione. Realizacja dokumentu nie będzie sprzeczna z celami ochrony tych obszarów, wręcz umocni tę ochronę. W przedmiotowej strategii wskazuje się obszar strategiczny Bezpieczna i zrównoważona przestrzeń, co jednoznacznie określa kierunki ochrony zasobów przyrody i kultury.

z up. BURMISTRZA

Jarosław Tomczyk
ZASTĘPCA BURMISTRZA